

Regeringens proposition till Riksdagen med förslag till lag om ändring av kyrkolagen

PROPOSITIONENS HUVUDSAKLIGA INNEHÅLL

I denna proposition föreslås att förvaltningen av kyrkliga samfälligheter skall utvecklas så att de nuvarande modellerna med kyrkliga samfälligheter i fullständig och partiell ekonomisk gemenskap slopas. De nya kyrkliga samfälligheterna har drag av båda modellerna. Gemensamma kyrkofullmäktige och gemensamma kyrkorådet skall vara förvaltningsorgan i en kyrklig samfällighet. Det skall finnas ett församlingsråd i varje församling som hör till den kyrkliga samfälligheten. Gemensamma kyrkofullmäktige och församlingsråden skall utses genom församlingsval. Gemensamma kyrkofullmäktige skall utse gemensamma kyrkorådet.

En kyrklig samhällighet skall som i lag föreskrivna uppgifter sköta sådana ärenden i de församlingar som hör till samfälligheten vilka gäller den kyrkliga beskattningen, avgifterna till kyrkans centralfond, budgeten, finansförvaltningen, bokföringen, bokslutet och revisionen. Dessutom ankommer vissa i lag definierade personaladministrativa ärenden i församlingarna på samfälligheten.

Uppgifterna skall inte kunna överföras till församlingsnivå.

Gemensamma kyrkofullmäktige skall godkänna den budget som täcker utgifterna för hela den kyrkliga samfälligheten och dess församlingar. Församlingarna skall kunna anvisas ett samlat anslag, inom vilket de kan inrätta och dra in tjänster, om så föreskrivs i grundstadgan. Församlingarna beslutar själva om användningen av de medel som anvisats i budgeten.

Det föreslås också ändringar i sättet att välja ärkebiskop. Medlemmarna av samtliga stiftsfullmäktige och medlemmarna av kyrkostyrelsen skall få rösträtt i valet av ärkebiskop. Rösträtt har fortfarande prästerna och lektorerna i ärkestiftet samt lika många lekmanuelektorer, alla medlemmar av domkapitlet samt alla stiftens ombud till kyrkomötet. Efter reformen uppgår de övriga stiftens andel till ca 29 % och ärkestiftets andel till 71 % av hela valmanskåren.

Lagen avses träda i kraft den 1 januari 2005.

ALLMÄN MOTIVERING

1. Nuläge

1.1. Förvaltningsstrukturen i en kyrklig samfällighet och formerna för ekonomisk gemenskap

Församlingen har traditionellt betraktats som den grundläggande enheten inom kyrkan och inom vars förvaltning två strukturer gått in i varandra: tjänstestrukturen (prästämbetet) och representationsstrukturen (demokratisk). Utgångspunkten är att församlingens särprägel anses förutsätta prästernas medverkan i beslut om församlingsangelägenheter.

De nämnda allmänna principerna gäller också den förvaltning av kyrkliga samfälligheter som tillämpats inom kyrkan sedan 1970-talet. En kyrklig samfällighet är i första hand en samarbets- och serviceorganisation för de församlingar som hör till samfälligheten. Dess huvudsakliga uppgifter gäller samordning av ekonomin och effektivisering och rationalisering av förvaltningen och ekonomin. Församlingar som är belägna inom samma kommun skall bilda en kyrklig samfällighet. De församlingar som tillhör en kyrklig samfällighet skall sköta ärendena antingen i fullständig eller i partiell ekonomisk gemenskap.

När det gäller församlingar som är i fullständig ekonomisk gemenskap utövar den kyrkliga samfälligheten beslutanderätt i ärenden som i en enskild församling ankommer på kyrkofullmäktige. Församlingar som är i fullständig ekonomisk gemenskap har genom val utsedda församlingsråd och gemensam kyrkofullmäktige, som i sin tur utser gemensamma kyrkorådet. Gemensamma kyrkofullmäktige godkänner budgeten för hela den kyrkliga samfälligheten och dess församlingar samt inrättar och drar in alla tjänster och utövar även i övrigt beslutanderätt som i regel tillkommer kyrkofullmäktige. Församlingsrådet beslutar om användningen av de medel som församlingen anvisats för församlingsverksamhet i samfällighetens budget. Den kyrkliga samfälligheten är det

egentliga rättssubjektet som äger fastigheterna och den övriga egendomen. I dagens läge kan också församlingarna äga egendom och besluta om den, om det handlar om egendom som förvärvats med donationsmedel och om saken regleras i grundstadgan för den kyrkliga samfälligheten. År 2002 fanns det 42 kyrkliga samfälligheter som var i fullständig ekonomisk gemenskap, och i dem ingick sammanlagt 167 församlingar med 1 947 085 närvarande medlemmar.

I partiell ekonomisk gemenskap behåller kyrkofullmäktige i varje församling sin beslutanderätt bortsett från de ärenden som den kyrkliga samfälligheten skall sköta med stöd av lag eller som anförtröts den kyrkliga samfälligheten enligt grundstadgan. I partiell ekonomisk gemenskap är församlingarna självständiga församlingar beträffande sin organisation och sina befogenheter och var och en av dem har ett kyrkofullmäktige som utsetts genom val. Kyrkofullmäktigena utser gemensamma kyrkofullmäktige för den kyrkliga samfälligheten. Gemensamma kyrkofullmäktige utser gemensamma kyrkorådet. Gemensamma kyrkofullmäktige godkänner grunderna för inkomstfördelningen mellan den kyrkliga samfälligheten och dess församlingar tills vidare. Det första beslutet underställs kyrkostyrelsen för avgörande. Enligt de fastställda grunderna för inkomstfördelningen godkänner varje församling och kyrklig samfällighet årligen en budget för egen del. År 2002 fanns det 14 kyrkliga samfälligheter som var i partiell ekonomisk gemenskap, och i dem ingick sammanlagt 36 församlingar med 203 898 närvarande medlemmar.

En kyrklig samfällighet kan även bildas av församlingar som är belägna inom två eller flera kommuner. På en frivillig kyrklig samfällighet tillämpas alla bestämmelser om samfällighetsförvaltning utan ändringar. För närvarande finns det bara två frivilliga kyrkliga samfälligheter, Åbo och S:t Karins kyrkliga samfällighet samt Pedersörenejdens kyrkliga samfällighet.

Antalet ärenden som genom grundstadgan

föreskrivits för den kyrkliga samfälligheten varierar betydligt från en samfällighet till en annan. Antalet är lägst inom samfälligheter med partiell ekonomisk gemenskap, i synnerhet om församlingsindelningen har genomförts på språkliga grunder. Typiska ärenden som sköts gemensamt gäller då fastighetsfunktionen och begravningsväsendet.

En sådan kyrklig samfällighet med fullständig ekonomisk gemenskap som enligt lag sköter församlingarnas ekonomi har vanligen fler operativa uppgifter än en samfällighet med partiell ekonomisk gemenskap. Dessa kyrkliga samfälligheter sköter också ofta personalärenden på ett i hög grad centraliserat sätt. Hit hör allmän personalpolitisk planering, uppgörande och tillämpning av lokala tjänste- och arbetskollektivavtal samt framställningar till kyrkans avtalsdelegation, förtroendemannaverksamhet, arbetarskydd, arrangemang för arbetsplatsdemokrati och företagshälsovård, matrikelföring samt beviljande av erfarenhetstillägg och andra tillägg.

Till de vanligaste operativa ärenden som sköts inom den kyrkliga samfälligheten hör sjukhussjälavård, familjerådgivning, allmän planering av diakoniarbetet, specialdiakoni och samhällsarbete, allmän planering av fostrande verksamhet, specialungdomsarbete samt ordnande och övervakning av användningen av kurscentraler. Stora kyrkliga samfälligheter har dessutom vanligen även andra uppgifter.

Grundstadgarna för de kyrkliga samfälligheterna följer i hög grad kyrkostyrelsens modellstadgar.

1.2. Begränsningar i fråga om kyrkorådets sammansättning

I dagens läge får högst hälften av kyrkorådets och gemensamma kyrkorådets valda medlemmar vara medlemmar av kyrkofullmäktige. Det har ansetts att självständig bedrning i kyrkorådet för beslut i kyrkofullmäktige bäst garanteras genom en sådan begränsning.

Till vice ordförande får inte väljas en tjänsteinnehavare i samma församling. I övrigt är tjänsteinnehavare i församlingen valbara till kyrkorådet.

1.3. Val av ärkebiskop

Enligt kyrkolagen (1054/1993) gäller att samma instanser som vid biskopsval överlag har rösträtt i valet av ärkebiskop. Rösträtt har därmed prästerna och lektorerna i stiftet, domkapitlets lagfarne assessor, de lekman-naombud som utsetts till kyrkomötet från stiftet, samt de lekman-naombud som utsetts från församlingarna vilka utses så att det finns lika många lekman-naelektorer som antalet präster och lektorer. Rösträtt i valet har dessutom även domkapitlets medlemmar i de övriga stifteten samt de från stifteten valda ombuden till kyrkomötet och det av sametinget utsedda ombudet.

De samlade kyrkliga uppgifterna för tjänsten som ärkebiskop har i praktiken ökat väsentligt och deras betydelse har ökat, även om bestämmelserna om ärkebiskopens uppgifter inte egentligen har ändrats. Ärkebiskopen är ordförande för kyrkomötet, biskopsmötet, kyrkostyrelsen och kyrkans utrikesråd och representerar kyrkan i ekumeniska relationer. Ärkebiskopens personliga ställning och betydelse inom ledningen av kyrkan och som kyrkans röst och opinionsbildare i samhället har stärkts. I enlighet med parokialprincipen inom stiftsförvaltningen har ärkebiskopen dock inte bestämmanderätt i de övriga stifteten.

Ärkebiskopen har också en del av Åbo ärkestift som sitt normala biskopsliga ansvarsområde medan den andra delen lyder under biskopen. Antalet präster inom ärkebiskopens ansvarsområde uppgår till hälften av prästerna i hela ärkestiftet. Den utveckling som ägt rum talar för att de övriga stiftets representation bör utökas i valet av ärkebiskop. Ändringen påverkar dock inte arbetsfördelningen mellan ärkebiskopen och de övriga biskoparna och inte heller grunderna för arbetsfördelningen.

1.4. Finansiering av utgifterna för invalidpensioner

Inom kyrkans pensionssystem övergick man 1991 till både ett lönebaserat pensions-

avgiftssystem och ett fonderat system. Målet är att beloppet i pensionsfonden skall uppgå till ca 1,0—1,2 miljarder euro år 2010. Detta motsvarar den fonderingsnivå som av motsvarande pensionsskydd skulle ha fonderats inom ett privat pensionssystem.

Kyrkans pensionssystem omfattar ca 16 600 pensionsförsäkrade och ca 14 450 pensionstagare. Inom kyrkans pensionssystem är arbetsgivares pensionsavgift 27 % och därmed den högsta i Finland. Arbetstagarers pensionsavgift bestäms på samma sätt som inom andra pensionssystem, vilket innebär att den sammanlagda pensionsavgiften inom kyrkan är 31,6 %. Avgiften är densamma för alla arbetsgivare oavsett hurdana pensionsfall det är fråga om.

År 2002 uppgick utgifterna för invalidpensioner till 9,6 % av alla pensionsutgifter. I fråga om antalet utgjorde andelen beslut om beviljade av invalidpension 20 % av alla pensionsavgöranden. Det kan bedömas att av arbetsgivares lönebaserade pensionsavgift på 27 % behövs 2,5 procentenheter för finansiering av invalidpensioner och 24,5 procentenheter för finansiering av övriga pensioner.

Täckningen av pensionsansvaret i fråga om invalidpensioner genom gemensamt ansvar medför att arbetsgivarna inte upptäcker de ekonomiska verkningarna av tidig pensionering. Invalidpension är en mycket dyr lösning för pensionssystemet. Om t.ex. en 45-åring som förtjänar 3 000 i månaden börjar få invalidpension tills vidare (fram till ålderspension), blir priset på pensionen utan indexförhöjning 450 000 euro. På motsvarande sätt gäller att priset på tidsbestämd invalidpension för en 35-åring som förtjänar 2 000 euro i månaden är 13 000 euro.

En sammanföring av pensionsbelastningen och betalningsskyldigheten (självriskandelen) har konstaterats ha positiva verkningar i beslut om invalidpension enligt andra pensionslagar, såsom lagen om pension för arbetstagare (395/1961), lagen om statens pensioner (280/1966) och lagen om pension för kommunala tjänsteinnehavare och arbetstagare (202/1964). Till följd av självriskandelen har det kunnat skönjas ett växande intresse för utvecklande av verksamhet som avser att bevara arbetsförmågan och rehabilitering.

2. Propositionens mål och de viktiga förslagen

2.1. Gemensam förvaltningsmodell för kyrkliga samfälligheter

Den nuvarande förvaltningen av kyrkliga samfälligheter ser ut att i stora drag ha lyckats svara på de utmaningar för vilka den en gång i tiden utformades. Å andra sidan anses systemet också inrymma problem och åsikterna varierar när det gäller utvecklingsfrågor. Det finns också tydliga skillnader i hur bestämmelserna och de möjligheter de medger har tillämpats i praktiken.

Kyrkliga samfälligheter har uppkommit av olika orsaker. Olika anpassningsproblem kan uppkomma om det blir nödvändigt att bilda kyrkliga samfälligheter på grund av kommunsammanslagningar. De kyrkliga samfälligheterna har också delvis varit bara ett instrument för att bevara den tidigare situationen i samband med förändringar i den kommunala förvaltningen. När kommunsammanslagningar har uppkommit ur behov som hänför sig till samordning av ekonomin och verksamheten, effektivitet och lönsamhet har slutledningarna i församlingarna ofta inte löpt i parallella banor. I stället för att sammanslå församlingar och dra nytta av fördelarna med detta har församlingarna inrättat ytterligare en ny förvaltningsnivå, kyrkliga samfälligheter. I synnerhet församlingar i partiell ekonomisk gemenskap har ansetts ha en administrativt sett komplicerad förvaltningsstruktur. De kyrkliga samfälligheterna har svarat på församlingsförvaltningens utvecklingsbehov i sådana fall då ambitionen har varit att samordna den gemensamma verksamheten eller när befintliga församlingar har delats på regionala eller språkliga grunder.

De kyrkliga samfälligheterna utgör en etablerad del av den kyrkliga förvaltningen. Församlingen bör betraktas som en grundläggande enhet inom kyrkan. Den kyrkliga samfälligheten bör betraktas som service- och förvaltningsorganisation för de församlingar som hör till samfälligheten. Den kyrkliga samfälligheten skall utforma välfungerande omständigheter för verksamheten i församlingarna, dvs. för kyrkans egentliga och huvudsakliga arbete.

Inom utvecklingen av förvaltningen gällande de kyrkliga samfälligheterna har huvudprincipen ansetts vara att understryka församlingarnas självständighet och de kyrkliga samfälligheternas servicekaraktär. Målet är att luckra upp förvaltningen av de kyrkliga samfälligheterna och göra den smidigare samt att utforma en så vid ramlagstiftning som möjligt.

I denna proposition föreslås en enda enhetlig förvaltningsmodell för de kyrkliga samfälligheterna. Fullständig och partiell ekonomisk gemenskap avskaffas som begrepp och modeller. Varje församling skall ha ett församlingsråd som utsetts vid församlingsval. Gemensamma kyrkofullmäktige utsetts vid församlingsval och gemensamma kyrkorådet utsetts av gemensamma kyrkofullmäktige skall vara förvaltningsorgan inom en kyrklig samfällighet.

Liksom för närvarande skall den kyrkliga samfälligheten också ha självständig beslutanderätt i gemensamma ärenden som gäller alla församlingar inom samfälligheten samt i ärenden som gäller en enskild församling och som förutsätter beslutanderätt på kyrkofullmäktigenivå. Den kyrkliga samfälligheten skall bl.a. besluta om skattesatserna och budgeten. Utgångspunkten är också att den kyrkliga samfälligheten skall sköta uppgifter inom ekonomiförvaltningen enligt gällande lagstiftning, dvs. sköta avgifterna till kyrkans centralfond, finansförvaltningen, bokföringen, bokslutet och revisionen. Enligt lagen skall samfälligheten centraliserat sköta även vissa personaladministrativa frågor, där det förutsätts en enhetlig linje och som samfälligheterna också för närvarande oftast sköter med stöd av grundstadgan.

Det föreslås att befogenheterna för enskilda församlingsråd utvidgas så, att församlingsråden kan förvärva egendom – även fastigheter – utan nuvarande begränsningar samt inrätta och dra in tjänster inom ramen för anslag som beviljats av gemensamma kyrkofullmäktige, om dessa fullmakter föreskrivs i grundstadgan. Förfarandet innebär att församlingar i partiell ekonomisk gemenskap till största delen får behålla sin nuvarande beslutanderätt. Likaså kan äganderättsförhållandena i fråga om församlingarnas och den kyrkliga samfällighetens egendom kvarstå

oförändrade. I fortsättningen kan de vid behov regleras genom separata beslut.

Inom de gränser som den luftiga ramlagstiftningen tillåter skall de kyrkliga samfälligheterna för egen del kunna utforma lokalt ändamålsenliga och mest lämpliga lösningar. I praktiken avviker de kyrkliga samfälligheterna redan nu i hög grad från varandra. Den luftiga ramlagstiftningen kan kompletteras genom centraliserade tillämpningsanvisningar och rekommendationer, t.ex. modellstadgar. Vid sidan om författningsändringar är regeluppsättningar, utbildning, övergripande planering samt interaktivt samarbete och samarbete över församlingsgränserna viktiga inom förvaltningen av de kyrkliga samfälligheterna.

Församlingar eller kyrkliga samfälligheter inom olika kommuner skall liksom nu frivilligt kunna bilda en kyrklig samfällighet. I det gällande systemet omfattas frivilliga samfälligheter av samma bestämmelser som de obligatoriska samfälligheterna. Modellen med frivilliga samfälligheter har inte varit något speciellt lockande alternativ när frågan om fördjupat och integrerat samarbete har prövats. Om de obligatoriska kyrkliga samfälligheterna utvecklas i enlighet med de föreslagna principerna, kan modellen eventuellt fungera bättre än för närvarande också på frivillig basis. De församlingar och samfälligheter som är medlemmar i en frivillig kyrklig samfällighet kan i princip ha olika skattesats enligt kommungränsen.

På kommunfältet finns det hundratals obligatoriska eller frivilliga samkommuner som trots allt är sektoriella. Detta är motiverat på grund av specialiseringen inom sektorerna och verksamheten inom olika förvaltningsområden samt på grund av deras stora volym. När det gäller den allmänna förvaltningen är kommunerna självständiga, bestämmer sina egna skattesatser, som eventuellt avviker från andra kommuners, och betalar samkommunen ett grundkapital enligt sina andelar och årliga utgifter med stöd av detaljerade avtal.

Kommunernas situation avviker från församlingarna, och en kyrklig lösning har inte kunnat skisseras upp utifrån den. Åtminstone i detta skede förefaller det naturligare att sektoriella samsamarbetsområden i församlingarna sköts enligt avtal med hjälp av en gemensam

direktion och gemensamma tjänster eller många deltidstjänster samt ytterligare genom avtal om köpta tjänster. Detta erbjuder en i väsentlig mån lättare och smidigare förvaltning och räcker uppenbarligen till för att tillgodose församlingarnas behov. När samarbetet intensifieras kan en frivillig kyrklig samfällighet prövas som nästa steg. Detta kan i sin mest djupgående form medföra att de administrativa gränserna för den kyrkliga samfälligheten undanröjs och att det bildas en enda församling, vilket också har hänt på sistone.

2.2. Ändringar i kyrkorådets sammansättning

Det föreslås att begränsningen enligt vilken högst hälften av kyrkorådets valda medlemmar eller den kyrkliga samfällighetens valda medlemmar i gemensamma kyrkofullmäktige får vara medlemmar av kyrkofullmäktige skall slopas. Alla valda medlemmar av rådet kan då i princip också vara medlemmar av fullmäktige. Slopandet av begränsningen underlättar förfarandet för val av medlemmar till rådet. I synnerhet i stora kyrkliga samfälligheter är antalet medlemmar av gemensamma kyrkofullmäktige stort jämfört med antalet medlemmar av kyrkorådet, vilket har gjort det svårt att åstadkomma en tillräcklig rotation när det gäller rådsmedlemmarna. Likaså upphävs begränsningen i fråga om möjligheten att utse tjänsteinnehavare i en församling eller en kyrklig samfällighet till vice ordförande för rådet, eftersom tjänsteinnehavare och arbetstagare inte skall vara valbara till rådet.

2.3. Utveckling av sättet att välja ärkebiskop

Det föreslås att medlemmarna av stiftsfullmäktige och medlemmarna av kyrkostyrelsen skall få rösträtt i valet av ärkebiskop. Rösträtt har dessutom fortfarande prästerna och lektorerna i ärkestiftet samt lika många lekmanneelektorer, alla medlemmar av domkapitlet och de från stiftens valda ombuden till kyrkomötet samt det av samtinget utsedda ombudet till kyrkomötet.

Det är motiverat att öka antalet röstberätti-

gade i enlighet med den reviderade stiftsförvaltningen. I egenskap av högsta organ i stiftet företräder stiftsfullmäktige församlingarna i stiftet, och medlemmarna i stiftsfullmäktige företräder indirekt medlemmarna av kyrkofullmäktige i församlingarna samt medlemmarna av gemensamma kyrkofullmäktige och församlingsråden samt prästerna i stiftet.

Det kan anses motiverat att medlemmarna av domkapitlet får behålla sin rösträtt vid valet av ärkebiskop. Enligt den reviderade stiftsförvaltningen skall uttryckligen domkapitlet sköta kontakterna med hela kyrkans gemensamma verksamhet och förvaltning samt med de övriga stiftet.

Med hänsyn till ärkebiskopens samlade kyrkliga uppgifter är det ändamålsenligt att inte bara medlemmarna av kyrkans högsta organ, dvs. kyrkomötet, får delta i valet av ärkebiskop utan även medlemmarna av det organ som sköter kyrkans förvaltning och verksamhet, dvs. kyrkostyrelsen. Medlemmarna av kyrkostyrelsen företräder lekmännen i sitt stift samt biskoparna och kyrkans präster.

Genom ändringarna ändras förhållandet mellan ärkestiftets röstberättigade och andra röstberättigade så, att ärkestiftets andel uppgår till ca 71 % och de övriga stiftens och kyrkostyrelsens sammanlagda andel till ca 29 %. I dagens läge är de övriga stiftens andel ca 13 %.

För att ovan nämnda relationstal skall hållas konstant är det viktigt att det vid valet av ärkebiskop finns substitutionsbestämmelser för sådana situationer då en röstberättigad har rösträtt på flera grunder. Bestämmelserna tas in i valordningen för kyrkan (1056/1993).

2.4. Självriskandelarna av invalidpensioner

En avgiftsbelastning i fråga om bekostandet av invalidpensioner vilken noggrannare än förut fungerar enligt principen om orsakande ökar intresset för bl.a. verksamhet som avser att bevara arbetsförmågan och är därför motiverad. I syfte att genomföra detta föreslås att kyrkolagen kompletteras med en bestämmelse, enligt vilken arbetsgivarna utöver den procentbaserade pensionsavgiften också skall betala de självriskandelar av invalid-

pensionerna som bestäms enligt de grunder som fastställts av kyrkomötet.

I dagens läge bestämmer kyrkomötet årligen beloppet av arbetsgivares pensionsavgift i samband med godkännandet av budgeten. I fortsättningen skall också grunderna för självriskandelarna fastställas i samband med detta. I denna proposition är utgångspunkten att självriskandelarna bara gäller invalidpensioner.

De tillämpliga beräkningsmodellerna varierar i hög grad inom olika pensionssystem. Det finns inte någon lösningsmodell som direkt lämpar sig för kyrkans pensionssystem, utan det gäller att utveckla en modell med tillämpning av de metoder som används inom olika system. För självrisktekniken kan uppställas följande kriterier: tekniken bör vara tillräckligt enkel med tanke på verkställigheten, tekniken bör sporra till att hålla arbetstagnarna i arbete och tekniken får inte medföra övermäktiga kostnader i små församlingar.

3. Propositionens verkningar

Förvaltningsreformen gällande kyrkliga samfälligheter förtydligar och förenklar förvaltningen av de kyrkliga samfälligheterna och hela församlingsfältet. De församlingar som för närvarande är i fullständig ekonomisk gemenskap får större möjligheter att verka självständigt inom ramen för de anslag som anförtrots dem. Församlingarna skall få ett samlat anslag till sitt förfogande som de självständigt beslutar om. Församlingarnas beslutanderätt kan utökas när det gäller att inrätta och dra in tjänster, om en sådan ändring av grundstadgan godkänns på lokal nivå. Församlingarna skall dessutom på samma villkor få äga och överlåta fast egendom utan beslut av den kyrkliga samfälligheten.

Den kyrkliga samfällighetens gemensamma kyrkofullmäktige skall i regel utöva beslutanderätt som ankommer på kyrkofullmäktige. Situationen kvarstår oförändrad i en kyrklig samfällighet med fullständig ekonomisk gemenskap, men i en samfällighet med partiell ekonomisk gemenskap överförs beslutanderätten för kyrkofullmäktige i församlingarna i princip till samfällighetens gemensamma kyrkofullmäktige. Den kyrkliga samfälligheten skall svara för hela den kyrkliga samfälligheten

allmänna planering, budgetering, beskattning, avgifter till kyrkans centralfond, finansförvaltning, bokföring, bokslut och revision. Förslagen syftar till att nå en bättre balans än för närvarande mellan den kyrkliga samfälligheten och de församlingar som hör till den.

Ställningen för de församlingar som för närvarande är i partiell ekonomisk gemenskap behöver inte förändras i väsentlig grad om det är önskvärt att den nuvarande situationen kvarstår. För detta förutsätts dock tilläggsföreskrifter i grundstadgan och andra delegeringsbeslut.

I fråga om personaladministrationen förenhetligas beslutsfattandet för församlingarna i en kyrklig samfällighet genom reglering på lagnivå, då samfällighetens myndigheter sköter en betydande del av de viktigaste grupperna av ärenden som hör till personaladministrationen. Detta förenhetligar beredningen av ärendena och beslutsfattandet och garanterar därmed bättre än för närvarande en enhetlig behandling av alla anställda i samfälligheten och församlingarna. Till denna del har förslaget dock inte några juridiska eller andra direkta verkningar för personalen.

I fråga om församlingsval sker det inte någon förändring i de nuvarande kyrkliga samfälligheterna med ekonomisk gemenskap, vilka utgör majoritet. I församlingar i partiell ekonomisk gemenskap övergår man däremot till två val, där församlingsmedlemmarna också väljer sin församlingsrepresentant till gemensamma kyrkofullmäktige. Det medför obetydliga merkostnader vid anskaffning av valmaterial för två val. Eftersom församlingsrådet har betydligt färre medlemmar än kyrkofullmäktige medför detta på motsvarande sätt inbesparingar inom administrationen i fråga om förtroendevalda.

Ökningen av antalet röstberättigade i de övriga stiftens vid val av ärkebiskop ökar de övriga stiftens möjligheter att påverka valet av ärkebiskop, vars samlade kyrkliga uppgifter samt kyrkopolitiska betydelse och betydelse i samhället förutsätter en bredare valmanskår än för närvarande. Valförrättandet medför inte några nämnvärda merkostnader.

De ekonomiska verkningarna av den föreslagna revideringen av invalidpensionssystemet kan bedömas bara genom antaganden.

År 2002 beviljades 255 invalidpensioner. Cirka 30 % av pensionerna beviljades tills vidare och 70 % för viss tid. Invalidpension för viss tid beviljas i snitt för ett år i taget. Det antas att invalidpensionerna fördelar sig jämnt i förhållande till antalet arbetstagare i församlingarna. Vidare antas att pensionsansvaret i fråga om invalidpension som beviljats tills vidare i genomsnitt uppgår till 352 000 euro och i fråga om invalidpension för viss tid till 20 000 euro.

Avkastningen av den fasta andelen (procent av lönen) av arbetsgivares pensionsavgift uppgår till 87,6 miljoner euro, vilket är 1,0 miljon euro mindre än vad den nuvarande utjämningsavgiften på 27 % ger. Med ovan nämnda antaganden är avkastningen av självriskandelen dock 3,6 miljoner euro, varvid nettoeffekten av revideringen blir ett extra kassaflöde om 2,6 miljoner euro. Detta förklaras av att i samband med ett pensionsfall betalar arbetsgivarna självriskandelen på en gång. Invalidpension utbetalas en gång i månaden.

4. Beredningen av propositionen

Propositionen har beretts av kyrkostyrelsen och kyrkomötet. I fråga om förvaltningen av kyrkliga samfälligheter och valet av ärkebiskop har propositionen beretts av arbetsgrupper tillsatta av kyrkostyrelsen. Utlåtande om betänkandet om förvaltningen av kyrkliga samfälligheter har begärts av samtliga kyrkliga samfälligheter och av domkapitlen. Utlåtande om betänkandet om valet av ärkebiskop har begärts av ärkebiskopen och samtliga domkapitel.

I samband med den lagtekniska finslipningen av propositionen konstaterades vid justitieministeriet vissa lagtekniska fel, som inte inverkar på sakinhållet, i bestämmelserna. Kyrkomötet avgav i maj 2004 sitt utlåtande om felen enligt 2 kap. 2 § 2 mom. i kyrkolagen. Felen har i propositionen rättats i enlighet med kyrkomötets utlåtande.

DETALJMOTIVERING

1. Lagförslag**7 kap. Allmänna stadganden**

7 §. *Rätt att teckna en församlings och en kyrklig samfällighets namn.* I 7 kap., som innehåller allmänna bestämmelser, föreslås en ny 7 §, enligt vilken kyrkorådet eller församlingens rådet skall besluta om rätten att teckna församlingens namn och gemensamma kyrkorådet om rätten att teckna den kyrkliga samfällighetens namn. Bestämmelsen kompletterar den nuvarande bestämmelsen i 7 kap. 7 § kyrkoordningen (1055/1993), där det sägs att ett förvaltningsorgans expedition skall undertecknas av ordföranden och kontraheras av sekreteraren, om inte annat är bestämt i reglemente eller instruktion. Exempel på expeditioner är separata beslut, brev, kungörelser eller utredningar. Även de avtal som församlingen ingått och församlingens övriga rättshandlingar har undertecknats på motsvarande sätt.

Bestämmelsen i kyrkoordningen är dock inte tillräcklig. Ordförande och sekreterare kan bytas ut för varje möte och utomstående har inte möjlighet att särskilt försäkra sig om undertecknarnas behörighet. I synnerhet i större kyrkliga samfälligheter och församlingar har de ledande tjänsteinnehavarna betydande beslutanderätt, vars verkställighet förutsätter att olika avtal uppgörs och undertecknas. Enligt ordalydelsen gäller inte bestämmelsen i kyrkoordningen sådana situationer.

I praktiken skall rådet besluta om rätt att teckna namnet tills vidare och komplettera fullmakten enligt behov. Det är då lätt att klarlägga namnteckningsrätten på ett tillförlitligt sätt, och rätten hålls bäst i takt med tiden.

8 kap. Prästval och församlingsval

2 §. *Församlingsval.* Det föreslås att 1 mom. skall ändras, eftersom formerna för partiella och fullständiga kyrkliga samfälligheter dras in och ersätts med en enda form av

kyrkliga samfälligheter. I alla kyrkliga samfälligheter skall medlemmar till gemensamma kyrkofullmäktige och församlingens rådet utses genom församlingsval.

4 §. *Kandidats samtycke. Begränsning av valbarheten.* Det föreslås att 2 mom. gällande begränsning av valbarheten för församlingsanställda skall ändras. I församlingsval skall en anställd i arbetsavtalsförhållande inte vara valbar för ett förtroendeuppdrag i den församling som är arbetsgivare. För närvarande gäller begränsningen bara anställda i huvudtjänst. Genom förslaget försätts arbetstagare och tjänsteinnehavare i samma ställning. Motsvarande begränsningar skall gälla tjänsteinnehavare och arbetstagare i en kyrklig samfällighet eller en församling som hör till den.

En förtroendevald förlorar dock inte sin valbarhet eller sin förtroendeplats, om han eller hon tillfälligt anställs i en församling eller kyrklig samfällighet för högst sex månader. Under denna tid får han eller hon dock inte sköta sitt förtroendeuppdrag.

5 §. *Undantagsval i församlingen.* I 1 mom. föreslås ändringar av teknisk natur, vilka följer av att olika former för ekonomisk gemenskap avskaffas.

6 §. *Centralvalnämnden.* I den nya paragrafen föreslås en bestämmelse om kyrkliga samfälligheters centralvalnämnd. Motsvarande bestämmelse finns för närvarande i 11 kap. 8 §. Med hänsyn till systematiken är 8 kap. den korrekta platsen för bestämmelsen.

10 kap. Kyrkorådet

2 §. *Medlemmar.* Med anledning av ändringen av 8 kap. 4 § ändras 1 mom. så, att i församlingsvalen valbara personer skall kunna vara medlemmar av kyrkorådet.

Det föreslås att 3 mom. skall upphävas. Bestämmelsen har innehållit en begränsning, enligt vilken högst hälften av kyrkorådets valda medlemmar får vara medlemmar av kyrkofullmäktige. Till vice ordförande har inte fått väljas en tjänsteinnehavare i samma församling.

11 kap. **Kyrklig samfällighet**

1 §. *Grundande av en kyrklig samfällighet.* Det föreslås att paragrafens rubrik skall ändras och 2 mom. upphävas, eftersom de olika modellerna för gemensam ekonomi avskaffas genom att de slås samman. Enligt 1 mom., som kvarstår oförändrat, skall församlingar som är belägna inom samma kommun bilda en kyrklig samfällighet. En kyrklig samfällighet skall även i fortsättningen kunna bildas på frivillig basis.

2 §. *Uppgifter.* I 1 mom. föreslås en liknande bestämmelse som för närvarande om de uppgifter som den kyrkliga samfälligheten skall sköta själv och som den inte kan överföra på församlingarna. Det föreslås att skötseln av församlingarnas och den kyrkliga samfällighetens uppgifter inom ekonomiförvaltningen anges exaktare än för närvarande. Uppgiftskategorier som hör till den kyrkliga samfälligheten är budgeten, den kyrkliga beskattningen, avgifterna till kyrkans centralfond, finansförvaltningen, bokföringen, bokslutet och revisionen.

I 2 mom. föreslås bestämmelser om sådana personaladministrativa ärenden som den kyrkliga samfälligheten skall sköta på församlingarnas vägnar. Hit hör för det första sådana löne- och personaladministrativa ärenden som det är oändamålsenligt och ekonomiskt att utlokalisera till församlingarna. För det andra skall den kyrkliga samfälligheten sköta matrikelföringen, om inte något annat bestäms i denna lag. För det tredje skall den kyrkliga samfälligheten svara för ingåendet och tolkningen av tjänste- och arbetskollektivavtal som anförtrotts den lokala nivån samt för lokala lönejusteringar eller framställningar om lönejusteringar hos kyrkans avtalsdelegation. För det fjärde skall den kyrkliga samfälligheten sköta förtroendemannaverksamheten, arbetarskyddet och företagshälsovården. I de riksomfattande tjänste- och arbetskollektivavtalen har dessutom överenskommits om olika former för samarbete mellan arbetsgivaren och de anställda och avsikten är att dessa skall administreras av den kyrkliga samfälligheten. Att ansvaret för skötseln av samarbetsärenden riktas till den kyrkliga samfälligheten hindrar inte att församlingarnas tjänsteinnehavare

och arbetstagare utses för samarbetsuppgifter, t.ex. som förtroendeman eller arbetarskyddsfullmäktig.

Med tanke på en enhetlig och opartisk personaladministration är det också önskvärt att den kyrkliga samfälligheten sköter beviljandet av tillägg som baserar sig på tjänstgöringstid. Det föreslås dock inte någon tvingande bestämmelse om detta, utan saken sköts vid behov genom en föreskrift i grundstadgan. Med stöd av 10 § 1 mom. får uppgifter enligt 2 § 1 och 2 mom. inte överförs på församlingsrådet.

Enligt 3 mom. skall den kyrkliga samfälligheten få utöva beslutanderätt i sådana ärenden som i en enskild församling ankommer på kyrkofullmäktige. Bestämmelsen motsvarar gällande 6 § 2 mom., som gäller församlingar i fullständig ekonomisk gemenskap. Närmare bestämmelser om överföring av den kyrkliga samfällighetens beslutanderätt på församlingarna finns i 10 §, som enligt förslaget skall förtydligas och kompletteras. Församlingar i partiell ekonomisk gemenskap kan i praktiken behålla sin ställning oförändrad och om nya samfälligheter så önskar kan de ordna angelägenheterna på motsvarande sätt, om detta anges i grundstadgan.

I 4 mom. föreslås en bestämmelse om de uppgifter som den kyrkliga samfälligheten i princip skall sköta som fullmäktigeärenden men som i grundstadgan också kan anförtros församlingarna. Sådana uppgifter är inrättande och indragning av församlingarnas tjänster samt överlåtelse av församlingarnas fasta egendom. Här är det fråga om så viktiga ärenden att det är skäl att överföringen av dem för beslut på församlingsnivå anges i grundstadgan. För beslut om ändring av grundstadgan förutsätts enligt 5 § till denna del underställelse, om inte beslutet är enhälligt. Övriga ärenden på fullmäktigenivå anförtros enskilda församlingar enligt 3 mom. och 10 § i detta kapitel genom ett vanligt förvaltningsbeslut av gemensamma kyrkofullmäktige, vilket inte behöver underställas. Ett sådant beslut kan också ändras i vanlig ordning utan underställelse.

Bestämmelsen i 5 mom. motsvarar gällande 3 mom., enligt vilket det i grundstadgan kan bestämmas att den kyrkliga samfällighe-

ten skall sköta andra frågor som gäller uppgifter och arbetsformer som hänför sig till förvaltning, ekonomi och församlingsverksamheten. Uppgifter som enligt grundstadgan skall kunna skötas av den kyrkliga samfälligheten hänför sig till t.ex. begravningsväsendet, familjerådgivning och sjukhussjälavård.

3 §. *Överföring av egendom och förpliktelser.* Det föreslås att paragrafens rubrik skall ändras. När en kyrklig samfällighet grundas övergår de anslutande församlingarnas tillgångar och ansvar till den kyrkliga samfälligheten. I grundstadgan kan det dock bestämmas att församlingarna får behålla den egendom som särskilt nämns i stadgan eller att församlingarna svarar för vissa av sina åtaganden. En förteckning över egendom skall fogas till grundstadgan som åtkomsthandling.

De församlingar som för närvarande är i partiell ekonomisk gemenskap och som senare ansluter sig till en kyrklig samfällighet får behålla sin egendom utan att bli tvungna att överlåta den till den kyrkliga samfälligheten. Å andra sidan medger bestämmelsen att församlingar i fullständig ekonomisk gemenskap i större utsträckning än för närvarande äger och besitter även fast egendom. Enligt gällande 2 mom. kan detta gälla bara donationsegendom. För att församlingarna skall kunna äga fast egendom förutsätts det alltid att detta anges i grundstadgan.

4 §. *Grundstadgan.* I 1 mom. bestäms om grundstadgan och godkännande av den. I regel beslutar församlingarnas kyrkofullmäktige om bildandet av den kyrkliga samfälligheten genom att godkänna grundstadgan. När en befintlig kyrklig samfällighet övergår till en ny samhällighet som skall bildas, fattas beslutet av gemensamma kyrkofullmäktige efter det att det fått utlåtanden av församlingsråden enligt 10 kap. 14 § 1 punkten kyrkoordningen. I grundstadgan anges de uppgifter som den kyrkliga samfälligheten skall sköta centraliserat utöver sina lagstadgade uppgifter. I grundstadgan kan också anges om den kyrkliga samfällighetens egendom skall övergå till församlingarna eller om egendom fortfarande skall kvarstå hos församlingarna i en partiell kyrklig samfällighet. I grundstadgan kan ytterligare anges att församlingen får inrätta och dra in tjänster inom

budgetramarna. Övriga ärenden hör till församlingarna. Den första grundstadgan för en ny kyrklig samfällighet skall liksom nu underställas kyrkostyrelsen för avgörande.

5 §. *Ändring av grundstadgan och upplösning eller upphörande av en samfällighet.* Det föreslås att paragrafens rubrik skall ändras. Enligt gällande lag har det inte varit nödvändigt att underställa ändringar av grundstadgan för en kyrklig samfällighet, om det inte har handlat om en ändring av formen för den gemensamma ekonomin. Ett beslut om upplösning av en frivillig kyrklig samfällighet skall inte längre behöva underställas kyrkostyrelsen för avgörande, eftersom det föreslås att de olika formerna för gemensam ekonomi skall avskaffas och upplösningen av en frivilligt grundad samfällighet inte är förenad med intressen som är viktiga för underställningsmyndigheten.

En ändring av grundstadgan kan gälla en ändring av de grunder för fördelningen av skatteintäkterna mellan församlingarna vilka bestämts i grundstadgan, en överföring av egendom (fastigheter och övriga tillgångar) mellan den kyrkliga samfälligheten och församlingarna samt överföring av beslutanderätten i fråga om inrättande eller indragning av tjänster mellan den kyrkliga samfälligheten och församlingarna. Om ett beslut i dessa grupper av ärenden inte är enhälligt, skall det underställas kyrkostyrelsen för avgörande. För en ändring av grundstadgan skall det fortfarande krävas ett beslut med kvalificerad majoritet i gemensamma kyrkofullmäktige.

I 2 mom. föreslås bli bestämt att om samtliga församlingar inom en kyrklig samfällighet slås samman upphör den kyrkliga samfälligheten samtidigt genom beslut av kyrkostyrelsen. Den kyrkliga samfällighetens tillgångar och förpliktelser övergår då på den sammanslagna församlingen. Bestämmelsen har visat sig vara nödvändig på grund av de olika bestämmelser om förfarande vid församlingsindelning och upplösning av kyrkliga samfälligheter. När församlingar slås samman finns det inte någon grund för den kyrkliga samfällighetens existens. Bestämmelser om överföring av egendom när församlingar slås samman finns i 13 kap. 4 § 2 mom.

Det föreslås att nuvarande gällande 2 mom.

skall överföras till 3 mom. I momentet sägs att om egendom som tillhör en kyrklig samfällighet skall delas på grund av att grundstadgan ändrats eller samfälligheten upplösts och om någon överenskommelse om delningen inte nås, skall delningen verkställas med iakttagande i tillämpliga delar av de bestämmelser som gäller delning av egendom i samband med församlingsdelning.

6 §. *Beslutanderätten.* Det föreslås att 2 och 3 mom. skall upphävas. Motsvarande bestämmelser föreslås i 2 § 3 mom. Gemensamma kyrkofullmäktiges beslutanderätt kan i enskilda grupper av ärenden överföras på församlingensrådet i enlighet med 10 §.

7 §. *Gemensamma kyrkofullmäktiges medlemmar.* Enligt 1 mom. skall gemensamma kyrkofullmäktige av särskilda skäl i enlighet med 10 § 2 mom. kommunallagen (365/1995) få besluta att det för nästa valperiod utses ett mindre antal medlemmar i gemensamma kyrkofullmäktige än det som föreskrivs i kyrkoordningen. Ett särskilt skäl kan vara t.ex. att det i grundstadgan eller reglementen eller instruktioner har bestämts att en betydande del av de uppgifter som det enligt grundmodellen enligt lagen är tänkt att den kyrkliga samfälligheten skall ansvara för har delegerats till samfällighetens församlingar eller att en mycket stor eller en mycket liten församling hör till den kyrkliga samfälligheten. Ett stort gemensamt kyrkofullmäktige är då onödigt. Det minsta antalet medlemmar av gemensamma kyrkofullmäktige skall dock alltid vara ett udda tal och minst elva.

Det föreslås att 3 mom. skall upphävas när de olika formerna för gemensam ekonomi avskaffas.

8 §. *Gemensamma kyrkorådet.* Det har föreslagits att på grund av kontexten skall bestämmelsen om centralvalnämnden överföras till 8 kap. som en ny 6 §. Dessutom föreslås en ändring av teknisk natur i hänvisningen gällande den kyrkliga samfällighetens uppgifter.

9 §. *Församlingensrådet.* Varje församling som hör till en kyrklig samfällighet skall ha ett eget församlingensråd som utsetts genom församlingensval. Situationen kvarstår oförändrad i de församlingar som för närvarande är i fullständig ekonomisk gemenskap, men i för-

samlingar som är i partiell ekonomisk gemenskap utses ett församlingensråd i stället för kyrkofullmäktige. Det föreslås att församlingensrådets sammansättning utökas något, eftersom församlingensrådet kommer att ha större beslutanderätt än för närvarande bl.a. i ekonomiska frågor. Församlingensrådet skall också få utöva mera beslutanderätt på fullmäktigenivå än för närvarande. Det föreslås att församlingensrådet skall ha minst 8 och högst 16 valda medlemmar. Ytterligare föreslås en återgång till tidigare praxis, enligt vilken församlingensrådet skall kunna tillsätta sektioner inom sig på samma sätt som kyrkorådet, om det visar sig vara nödvändigt. I fråga om detta föreslås att det infogas en hänvisning till 10 kap. 3 § 2—4 mom.

Församlingensrådet skall utöva ägarbesittning till sin egendom, också när det gäller fast egendom. Församlingensrådet kan således genom eget beslut sälja, inteckna och pantsätta sin egendom. Bestämmelser om beslutsförfarandet föreslås nedan i 11 §.

10 §. *Överföring av beslutanderätten.* I 1 mom. föreslås bli bestämt att uppgifter som enligt 2 § 1 och 2 mom. hör till samfälligheten inte skall få överföras på församlingensrådet. Detsamma gäller fullmäktigeärenden som avses i 9 kap. 1 § 2 mom. och som skall avgöras med kvalificerad majoritet eller underställas. I fråga om detta föreslås dock med stöd av 2 § 4 mom. ett undantag för inrättande och indragning av tjänster samt överlåtelse av fast egendom. Denna beslutanderätt skall överföras genom grundstadgan. Vanliga fullmäktigeärenden skall kunna överföras på församlingensrådet genom gemensamma kyrkofullmäktiges beslut med enkel majoritet.

I det nya 2 mom. föreslås för tydlighetens skull bli bestämt att i fråga om överföring av gemensamma kyrkorådets beslutanderätt gäller på motsvarande sätt vad som därom bestäms i fråga om kyrkorådet i en församling. I 10 kap. 4 § 2 mom. sägs att i ett reglemente eller en instruktion kan kyrkorådets ordförande och vice ordförande samt kyrkorådet underställda tjänsteinnehavare ges befogenhet att avgöra på kyrkorådet ankommande ärenden som avses i reglementet eller instruktionen, och vilkas betydelse inte är sådan att det skall anses nödvändigt att ärendet behandlas vid kyrkorådets sammanträde.

Gällande 11 § är inte helt tydlig på denna punkt. I paragrafen behandlas på allmän nivå bestämmelser om enskilda församlingar vilka skall tillämpas på den kyrkliga samfällighetens organ.

11 §. *Bestämmelser som skall tillämpas på olika organ.* Det föreslås att paragrafen kompletteras med en bestämmelse om att när församlingsrådet behandlar ett ärende som anförtrots rådet och som annars hör till gemensamma kyrkofullmäktiges beslutanderätt skall bestämmelserna om kyrkofullmäktige och behandlingen av ärenden i fullmäktige iakttas. Om församlingsrådet t.ex. säljer fast egendom skall beslutet fattas med kvalificerad majoritet och underställas kyrkostyrelsen för fastställelse. För beslut om inrättande av en ny tjänst krävs kvalificerad majoritet.

12 §. *Fördelningen av inkomster i samfälligheter med partiell ekonomisk gemenskap.* Det föreslås att paragrafen upphävs, eftersom det föreslås att de olika samfällighetsformererna skall avskaffas. Av ändringen följer att gemensamma kyrkofullmäktige i samtliga fall skall besluta om den kyrkliga samfällighetens och församlingarnas budgetfinansiering.

13 kap. **Ändringar i församlingsindelningen**

1 §. *Initiativrätten.* Det föreslås att paragrafen ändras så att kyrkostyrelsens initiativrätt utvidgas till att gälla situationer där behovet av ändring i församlingsindelningen gäller någon annan än en finskspråkig, svenskspråkig eller tvåspråkig församling, t.ex. en estnisk församling. Kyrkostyrelsens initiativrätt är motiverad, eftersom dylika behov vanligen gäller ett vidsträckt område än stiftet och eftersom de är av riksintresse.

18 kap. **Biskopsämbetet**

3 §. *Tidpunkten för val, rösträtt och kandidatuppställning.* Bestämmelsen i 2 mom. 3 punkten kompletteras så, att domkapitlets lekmanamedlem har rösträtt i biskopsvalet. Det är fråga om en ändring som hänför sig till den reform av stiftsförvaltningen där en lekman blev ny medlem i domkapitlet.

Det föreslås att 3 mom. ändras så, att ock-

så medlemmarna av stiftsfullmäktige och medlemmarna av kyrkostyrelsen har rösträtt i valet av ärkebiskop. I valordningen för kyrkan anges enligt det nya 4 mom. hur rösträtten skall användas om samma person har rösträtt på flera grunder.

22 kap. **Kyrkostyrelsen, kyrkans centralfond och kyrkans avtalsdelegation**

8 §. *Avgifter till centralfonden.* Det föreslås att en ny 4 punkt skall fogas till paragrafen. Enligt den nya bestämmelsen skall församlingarna eller de kyrkliga samfälligheterna till kyrkans centralfond årligen betala de självriskandelar av invalidpensionerna som bestäms enligt de grunder som fastställts av kyrkomötet.

2. **Ikraftträdande**

Lagen föreslås träda i kraft vid ingången av 2005. Efter det att lagen har antagits och blivit stadfäst behöver både kyrkostyrelsen och församlingarna en tillräckligt lång tid för att förbereda verkställigheten. De åtgärder som verkställigheten av lagen förutsätter får dock vidtas redan tidigare. Detta gäller särskilt revideringen av de kyrkliga samfälligheternas grundstadgar och andra behövliga reglementen och instruktioner.

Eftersom den ändrade lagen träder i kraft mitt under församlingarnas och kyrkomötets pågående valperiod, föreslås en särskild bestämmelse om att de församlingsråd och gemensamma kyrkofullmäktige som valts vid församlingsvalen i november 2002 skall fortsätta som församlingsråd och gemensamma kyrkofullmäktige enligt den föreslagna lagen samt att kyrkofullmäktige i de församlingar som är i partiell ekonomisk gemenskap skall fortsätta som församlingsråd enligt den nya förvaltningsmodellen till utgången av valperioden.

Vidare föreslås att de gemensamma kyrkofullmäktige som valts av kyrkofullmäktige i de församlingar som är i partiell ekonomisk gemenskap när den föreslagna lagen träder i kraft skall fortsätta som gemensamma kyrko-

fullmäktige enligt den föreslagna lagen till utgången av sin mandattid. Om en kyrklig samfällighet grundas innan den föreslagna lagen träder i kraft, skall den kyrkliga samfälligheten bildas samt församlingarnas och

de kyrkliga samfälligheternas organ väljas enligt denna lag.

Med stöd av vad som anförts ovan föreläggs Riksdagen följande lagförslag:

*Lagförslaget***Lag****om ändring av kyrkolagen**

På förslag av kyrkomötet och i enlighet med riksdagens beslut *upphävs* i kyrkolagen av den 26 november 1993 (1054/1993) 10 kap. 2 § 3 mom. samt 11 kap. 1 § 2 mom., 6 § 2 och 3 mom., 7 § 3 mom. och 12 §, *ändras* 8 kap. 2 § 1 mom., 4 § 2 mom. och 5 § 1 mom., 10 kap. 2 § 1 mom., rubriken för 11 kap. 1 §, 11 kap. 2 och 3 §, 4 § 1 mom., 5 §, 7 § 1 mom. och 8—11 §, 13 kap. 1 § samt 18 kap. 3 § 2 mom. 3 punkten och 3 mom., av dessa lagrum 11 kap. 5 § sådan den lyder delvis ändrad i lag 1303/1997, 8 § sådan den lyder i lag 347/1998, 9 § sådan den lyder delvis ändrad i lag 626/2003, 10 § sådan den lyder i nämnda lag 1303/1997 samt 18 kap. 3 § 2 mom. 3 punkten sådan den lyder i lag 201/2000 och 3 mom. sådant det lyder i lag 1274/2003, samt *fogas* till 7 kap. en ny 7 §, till 8 kap. en ny 6 §, till 18 kap. 3 §, sådan den lyder delvis ändrad i nämnda lagar 201/2000 och 1274/2003, ett nytt 4 mom., varvid det nuvarande 4 mom. blir 5 mom., och till 22 kap. 8 §, sådan den lyder delvis ändrad i lag 1247/2001, en ny 4 punkt som följer:

7 kap.

Allmänna stadganden

7 §

Rätt att teckna en församlings och en kyrklig samfällighets namn

Kyrkorådet eller församlingensrådet beslutar om rätten att teckna församlingens namn och gemensamma kyrkorådet om rätten att teckna den kyrkliga samfällighetens namn.

8 kap.

Prästval och församlingsval

2 §

Församlingsval

Vid församlingsval utses medlemmar till kyrkofullmäktige i en församling eller till gemensamma kyrkofullmäktige och församlingensråden i en kyrklig samfällighet. Val förrättas vart fjärde år samtidigt i samtliga församlingar, om inte något annat följer av 5 §.

4 §

Kandidats samtycke. Begränsning av valbarheten

I församlingsval kan en tjänsteinnehavare eller en sådan arbetstagare som är anställd i arbetsavtalsförhållande i församlingen inte väljas till förtroendeuppdrag i denna församling. Om församlingen hör till en kyrklig samfällighet är inte heller en tjänsteinnehavare eller en arbetstagare i denna samfällighet eller i en församling som hör till samfälligheten valbar. En förtroendevald förlorar inte sin behörighet att väljas in i ett organ om församlingen eller den kyrkliga samfälligheten tillfälligt anställer honom eller henne för högst sex månader. Medan anställningsförhållandet fortgår får den förtroendevalda dock inte sköta sitt förtroendeuppdrag.

5 §

Undantagsval i församlingen

Extra församlingsval verkställs då under en löpande valperiod i församlingen vidtas ändringar i församlingsindelningen, då försam-

lingar ansluts till en kyrklig samfällighet eller då en kyrklig samfällighet upplöses. Mandatperioden för de förtroendevalda som utsetts vid extra församlingsval varar till utgången av den löpande valperioden eller, om valet förrättas under valperiodens sista år, till utgången av följande valperiod. Kyrkostyrelsen kan besluta att valen förrättas med beaktande av den förändrade församlingsindelningen eller den kyrkliga samfällighetens nya eller ändrade grundstadga redan innan ändringen i församlingsindelningen eller grundstadgan har trätt i kraft.

6 §

Centralvalnämnden

Gemensamma kyrkorådet kan för församlingsvalen tillsätta en centralvalnämnd, om vars uppgifter bestäms i valordningen för kyrkan.

10 kap.

Kyrkorådet

2 §

Medlemmar

Kyrkoherden är kyrkorådets ordförande, och dess övriga medlemmar är en vice ordförande samt, enligt vad som föreskrivs i reglementet, minst 5 och högst 11 övriga vid församlingsvalen valbara personer. De valda medlemmarna har personliga suppleanter.

11 kap.

Kyrklig samfällighet

1 §

Grundande av en kyrklig samfällighet

2 §

Uppgifter

Den kyrkliga samfälligheten skall sköta de ärenden som gäller de till samfälligheten anslutna församlingarnas kyrkliga beskattning, fördelningen av kyrkoskatten och övriga gemensamma inkomster mellan församlingarna samt avgifterna till kyrkans centralfond och budgeten, finansförvaltningen, bokföringen, bokslutet och revisionen.

Den kyrkliga samfälligheten skall dessutom sköta församlingarnas personalärenden som gäller

- 1) betalningen av löner och arbetsgivarprestationer, anmälningar som ankommer på arbetsgivaren och skötseln av lönebokföringen,
- 2) matrikelföringen, om inte något annat bestäms i denna lag,
- 3) ingåendet av tjänste- och arbetskollektivavtal och tolkningen av dem samt lokala lönejusteringar eller framställningar om lönejusteringar hos kyrkans avtalsdelegation, samt
- 4) förtroendemannaverksamheten, arbetarskyddet, företagshälsovården samt samarbetet mellan arbetsgivaren och arbetstagarna.

Den kyrkliga samfälligheten utövar beslutanderätten även i ärenden som gäller den enskilda församlingen och hör till kyrkofullmäktige, om inte beslutanderätten på det sätt som anges i 10 § har överförts på församlingarna.

Den kyrkliga samfälligheten beslutar också om inrättande av församlingarnas tjänster och om indragning av dem samt om församlingarnas fasta egendom och om överlåtelsen av egendomen, om inte skötseln av dessa frågor i grundstadgan har anförtrotts församlingarna.

I grundstadgan kan det bestämmas att den kyrkliga samfälligheten även skall besluta i andra frågor som gäller förvaltning och ekonomi samt i stadgan nämnda uppgifter och arbetsformer som hänför sig till församlingsverksamheten.

3 §

Överföring av egendom och förpliktelser

När en kyrklig samfällighet grundas över-

går församlingarnas tillgångar och förpliktelser till den kyrkliga samfälligheten, om det inte i grundstadgan bestäms att den egendom som nämns i stadgan skall kvarstå i församlingens ägo eller besittning eller att församlingen svarar för den förpliktelse som nämns i stadgan. Som åtkomsthandling gäller den förteckning över egendom som skall överföras, vilken skall fogas till grundstadgan.

4 §

Grundstadgan

För den kyrkliga samfälligheten skall godkännas en grundstadga, i vilken anges de uppgifter som skall omhändersas av samfälligheten samt ges övriga föreskrifter som är nödvändiga för att ange behörigheten för samfälligheten och dess församlingar. Kyrkofullmäktige beslutar om grundandet av den kyrkliga samfälligheten genom att godkänna grundstadgan och förteckningen över den egendom som skall övergå till samfälligheten. Besluten skall underställas kyrkostyrelsen för avgörande. Har de församlingar som ansluter sig till en kyrklig samfällighet ingått en överenskommelse om egendomens övergång, kan kyrkostyrelsen inte utan särskilda skäl avvika från överenskommelsen.

5 §

Ändring av grundstadgan och upplösning eller upphörande av en samfällighet

För beslut om ändring av grundstadgan eller upplösning av en frivilligt grundad samfällighet krävs att minst två tredjedelar av de närvarande och mer än hälften av gemensamma kyrkofullmäktiges samtliga medlemmar omfattar beslutet. Om ändringen av grundstadgan gäller en ändring av de grunder för fördelningen av skatteintäkterna mellan församlingarna vilka bestäms i grundstadgan, en överföring av egendom mellan den kyrkliga samfälligheten och församlingarna eller en överföring av beslutanderätten i fråga om inrättande eller indragning av tjänster mellan den kyrkliga samfälligheten och för-

samlingarna, skall ändringen av grundstadgan underställas kyrkostyrelsen för avgörande, om inte beslutet är enhälligt.

Om församlingsindelningen ändras så att samtliga församlingar inom samma kyrkliga samfällighet slås samman till en enda församling, upphör den kyrkliga samfälligheten räknat från samma tidpunkt. Den kyrkliga samfällighetens tillgångar och förpliktelser övergår då på den sammanslagna församlingen. Som åtkomsthandling gäller den förteckning över egendom som skall överföras, vilken skall fogas till kyrkostyrelsens beslut.

Skall egendom som tillhör en kyrklig samfällighet delas på grund av att grundstadgan ändras eller samfälligheten upplöses och kan någon överenskommelse om delningen inte nås, skall delningen genomföras med iakttagande i tillämpliga delar av de bestämmelser som gäller delningen av egendom i samband med en församlingsdelning.

7 §

Gemensamma kyrkofullmäktiges medlemmar

Antalet medlemmar i gemensamma kyrkofullmäktige är minst 21 och högst 91 beroende på den sammanlagda folkmängden i de församlingar som hör till samfälligheten. Medlemsantalet anges närmare i kyrkoordningen. Gemensamma kyrkofullmäktige kan av särskilda skäl för en valperiod åt gången besluta att antalet medlemmar i gemensamma kyrkofullmäktige skall vara ett udda tal som är mindre än det föreskrivna, dock minst 11 medlemmar.

8 §

Gemensamma kyrkorådet

Verkställande och förvaltande organ i den kyrkliga samfälligheten är ett gemensamt kyrkoråd, som även leder skötseln av de uppgifter och arbetsformer som hänför sig till församlingsverksamheten och som nämns i 2 § 5 mom. Om gemensamma kyrkorådets sammansättning bestäms i kyrkoordningen.

9 §

Församlingsrådet

Varje församling som hör till en kyrklig samfällighet har var sitt församlingsråd. Detta sköter kyrkorådets uppgifter enligt 10 kap. 1 § till den del de inte ankommer på gemensamma kyrkorådet samt de övriga uppgifter som ankommer på församlingsrådet enligt denna lag eller om vilka så särskilt bestäms. Församlingsrådet antar för sig ett reglemente, som skall underställas domkapitlet för fastställelse. På församlingsrådet skall även tillämpas vad som i 10 kap. 2 § 4 mom. och 3 § 2—4 mom. samt i 4 och 5 § bestäms om kyrkorådet.

Församlingsrådet beslutar om användningen av de medel som i den kyrkliga samfällighetens budget anvisas för församlingsverksamheten samt utövar beslutanderätten vad gäller ägande och besittning till församlingens egendom samt dess avkastning.

Församlingsrådet består av kyrkoherden som ordförande samt minst 8 och högst 16 andra medlemmar. Om antalet medlemmar bestäms i kyrkoordningen enligt församlingens folkmängd.

10 §

Överföring av beslutanderätten

Genom ett reglemente eller en instruktion kan gemensamma kyrkofullmäktiges beslutanderätt i ärenden som anges i reglementet eller instruktionen överföras på gemensamma kyrkorådet eller dess sektioner och på samfällighetens direktioner samt genom beslut av gemensamma kyrkofullmäktige på församlingsrådet. Beslutanderätten får dock inte överföras i ärenden som avses i 9 kap. 1 § 2 mom. eller som nämns i 2 § 1 och 2 mom. i detta kapitel med undantag av överlåtelse av fast egendom och inrättande och indragning av tjänster, i fråga om vilka överföring av beslutanderätten kan regleras genom grundstadgan med stöd av 2 § 4 mom. ovan.

I fråga om överföring av gemensamma kyrkorådets beslutanderätt gäller på motsvarande sätt vad som bestäms om överföring av kyrkorådets beslutanderätt.

11 §

Bestämmelser som skall tillämpas på olika organ

Om inte något annat följer av denna lag eller kyrkoordningen, gäller om gemensamma kyrkofullmäktige, gemensamma kyrkorådet och om den kyrkliga samfällighetens direktioner samt om behandlingen av ärenden i dessa organ vad som på motsvarande sätt bestäms om kyrkofullmäktige, kyrkorådet och en direktion i församlingen samt om behandlingen av ärenden i dem. När församlingsrådet behandlar ett ärende som anförtrotts rådet och som annars hör till gemensamma kyrkofullmäktiges beslutanderätt iakttas vad som på motsvarande sätt bestäms om kyrkofullmäktige och behandlingen av ärenden i fullmäktige.

13 kap.

Ändringar i församlingsindelningen

1 §

Initiativrätten

Initiativ till ändringar i församlingsindelningen kan tas av kyrkofullmäktige i en församling och av församlingsrådet i varje församling i en kyrklig samfällighet samt av domkapitlet eller biskopen. Föranleds ändringen i församlingsindelningen av ändringar i den kommunala indelningen eller gäller den någon annan än en finskspråkig eller svenskspråkig eller en tvåspråkig församling, kan ärendet också väckas av kyrkostyrelsen.

18 kap.

Biskopsämbetet

3 §

Tidpunkten för val, rösträtt och kandidatuppställning

Rösträtt i valet har
-----

3) domkapitlets lagfarne assessor och lekmanamedlem,

Rösträtt i valet av ärkebiskop har dessutom kyrkomötes ombuden från de övriga stiftet och det av sametinget valda kyrkomötesombudet samt stiftsfullmäktiges och domkapitlens medlemmar. Rösträtt har dessutom kyrkostyrelsens medlemmar.

I valordningen för kyrkan bestäms på vilket sätt rösträtten skall utövas om samma person har rösträtt på flera grunder.

22 kap.

Kyrkostyrelsen, kyrkans centralfond och kyrkans avtalsdelegation

8 §

Avgifter till centralfonden

Varje församling eller kyrklig samfällighet erlägger årligen till kyrkans centralfond

4) invalidpensionernas självriskandelar, vilka bestäms enligt de grunder som kyrkomötet fastställt.

Denna lag träder i kraft den 200 .

De församlingsråd och gemensamma kyrkofullmäktige som valts vid församlingsvalet i november 2002 fortsätter som församlingsråd och gemensamma kyrkofullmäktige enligt denna lag samt kyrkofullmäktige i de församlingar som är i partiell ekonomisk gemenskap som församlingsråd enligt denna lag till utgången av valperioden.

De gemensamma kyrkofullmäktige som valts av kyrkofullmäktige i de församlingar som är i partiell ekonomisk gemenskap när denna lag träder i kraft fortsätter som gemensamma kyrkofullmäktige enligt denna lag till utgången av sin mandatperiod.

Om en kyrklig samfällighet grundas redan innan denna lag träder i kraft, skall den kyrkliga samfälligheten grundas samt församlingarnas och samfällighetens organ väljas enligt denna lag.

Åtgärder som verkställigheten av lagen förutsätter får vidtas innan lagen träder i kraft.

Helsingfors den 19 maj 2004

Republikens President

TARJA HALONEN

Kulturminister *Tanja Karpela*

*Bilaga
Parallelltext*

Lag

om ändring av kyrkolagen

På förslag av kyrkomötet och i enlighet med riksdagens beslut *upphävs* i kyrkolagen av den 26 november 1993 (1054/1993) 10 kap. 2 § 3 mom. samt 11 kap. 1 § 2 mom., 6 § 2 och 3 mom., 7 § 3 mom. och 12 §, *ändras* 8 kap. 2 § 1 mom., 4 § 2 mom. och 5 § 1 mom., 10 kap. 2 § 1 mom., rubriken för 11 kap. 1 §, 11 kap. 2 och 3 §, 4 § 1 mom., 5 §, 7 § 1 mom. och 8—11 §, 13 kap. 1 § samt 18 kap. 3 § 2 mom. 3 punkten och 3 mom., av dessa lagrum 11 kap. 5 § sådan den lyder delvis ändrad i lag 1303/1997, 8 § sådan den lyder i lag 347/1998, 9 § sådan den lyder delvis ändrad i lag 626/2003, 10 § sådan den lyder i nämnda lag 1303/1997 samt 18 kap. 3 § 2 mom. 3 punkten sådan den lyder i lag 201/2000 och 3 mom. sådant det lyder i lag 1274/2003, samt *fogas* till 7 kap. en ny 7 §, till 8 kap. en ny 6 §, till 18 kap. 3 §, sådan den lyder delvis ändrad i nämnda lagar 201/2000 och 1274/2003, ett nytt 4 mom., varvid det nuvarande 4 mom. blir 5 mom., och till 22 kap. 8 §, sådan den lyder delvis ändrad i lag 1247/2001, en ny 4 punkt som följer:

Gällande lydelse

Föreslagen lydelse

7 kap.

Allmänna stadganden

7 §

Rätt att teckna en församlings och en kyrklig samfällighets namn

Kyrkorådet eller församlingsrådet beslutar om rätten att teckna församlingens namn och gemensamma kyrkorådet om rätten att teckna den kyrkliga samfällighetens namn.

8 kap.

Prästval och församlingsval

2 §

Församlingsval

Vid församlingsval utses medlemmar till kyrkofullmäktige eller till gemensamma kyrkofullmäktige och församlingsråden *i de*

2 §

Församlingsval

Vid församlingsval utses medlemmar till kyrkofullmäktige *i en församling* eller till gemensamma kyrkofullmäktige och för-

Gällande lydelse

församlingar som är i fullständig ekonomisk gemenskap. Val förrättas vart fjärde år samtidigt i samtliga församlingar, om inte något annat följer av 5 §.

Föreslagen lydelse

samlingsråden i en kyrklig samfällighet. Val förrättas vart fjärde år samtidigt i samtliga församlingar, om inte något annat följer av 5 §.

4 §

Kandidats samtycke. Begränsning av valbarheten

I församlingsval kan en tjänsteinnehavare eller en sådan arbetstagare i huvudsyssla som är anställd i arbetsavtalsförhållande i församlingen inte väljas till förtroendeuppdrag i denna församling eller en tjänsteinnehavare eller en sådan arbetstagare i huvudsyssla som är anställd i arbetsavtalsförhållande i en kyrklig samfällighet eller i en därtill ansluten församling till medlem av gemensamma kyrkofullmäktige i samfälligheten.

I församlingsval kan en tjänsteinnehavare eller en sådan arbetstagare som är anställd i arbetsavtalsförhållande i församlingen inte väljas till förtroendeuppdrag i denna församling. Om församlingen hör till en kyrklig samfällighet är inte heller en tjänsteinnehavare eller en arbetstagare i denna samfällighet eller i en församling som hör till samfälligheten valbar. En förtroendevald förlorar inte sin behörighet att väljas in i ett organ om församlingen eller den kyrkliga samfälligheten tillfälligt anställer honom eller henne för högst sex månader. Medan anställningsförhållandet fortgår får den förtroendevalda dock inte sköta sitt förtroendeuppdrag.

5 §

Undantagsval i församlingen

Extra församlingsval verkställs då under en löpande valperiod i församlingen vidtas ändringar i församlingsindelningen eller då församlingen sammanförs i fullständig ekonomisk gemenskap eller då formen för den ekonomiska gemenskapen ändras eller denna helt upphör. Mandatperioden för de förtroendevalda som utsetts vid ett extra församlingsval varar till utgången av den löpande valperioden eller, om valet förrättas under valperiodens sista år, till utgången av påföljande valperiod. Kyrkostyrelsen kan besluta att valen förrättas med beaktande av den förändrade församlingsindelningen eller den kyrkliga samfällighetens nya eller förändrade grundstadga redan innan ändringen i församlingsindelningen eller grundstadgan har trätt i kraft.

5 §

Undantagsval i församlingen

Extra församlingsval verkställs då under en löpande valperiod i församlingen vidtas ändringar i församlingsindelningen, då församlingar ansluts till en kyrklig samfällighet eller då en kyrklig samfällighet upplöses. Mandatperioden för de förtroendevalda som utsetts vid extra församlingsval varar till utgången av den löpande valperioden eller, om valet förrättas under valperiodens sista år, till utgången av följande valperiod. Kyrkostyrelsen kan besluta att valen förrättas med beaktande av den förändrade församlingsindelningen eller den kyrkliga samfällighetens nya eller ändrade grundstadga redan innan ändringen i församlingsindelningen eller grundstadgan har trätt i kraft.

6 §

Centralvalnämnden

Gemensamma kyrkorådet kan för församlingsvalen tillsätta en centralvalnämnd vars uppgifter bestäms i valordningen för kyrkan.

10 kap.

Kyrkorådet

2 §

Medlemmar

Kyrkoherden är kyrkorådets ordförande, och dess övriga medlemmar är en vice ordförande samt, enligt vad som föreskrivs i reglementet, minst 5 och högst 11 övriga personer. De valda medlemmarna har personliga suppleanter.

Av kyrkorådets valda medlemmar får högst hälften vara medlemmar av kyrkofullmäktige. Till vice ordförande får inte väljas en tjänsteinnehavare i församlingen.

2 §

Medlemmar

Kyrkoherden är kyrkorådets ordförande, och dess övriga medlemmar är en vice ordförande samt, enligt vad som föreskrivs i reglementet, minst 5 och högst 11 övriga vid församlingsvalen valbara personer. De valda medlemmarna har personliga suppleanter.

(3 mom. upphävs)

11 kap.

Kyrklig samfällighet

1 §

Grundande samt formen för gemensam ekonomi

De församlingar som tillhör en kyrklig samfällighet skall sköta de ärenden som nämns i 2 § och som bestäms i grundstadgan antingen i fullständig eller i partiell ekonomisk gemenskap.

1 §

Grundande av en kyrklig samfällighet

(2 mom. upphävs)

Gällande lydelse

2 §

Uppgifter

Den kyrkliga samfälligheten skall sköta de ärenden som gäller de till samfälligheten anslutna församlingarnas kyrkliga beskattning, fördelningen av kyrkoskatten och övriga gemensamma inkomster mellan församlingarna *samt* avgifterna till kyrkans centralfond.

Den kyrkliga samfälligheten skall även sköta församlingarnas finansförvaltning, bokföring och revision. Är församlingarna i partiell ekonomisk gemenskap, kan skötseln av finansförvaltningen och bokföringen överlåtas på församlingarna på det sätt som bestäms i grundstadgan.

I grundstadgan kan det bestämmas att den kyrkliga samfälligheten även skall sköta andra frågor som gäller förvaltning och ekonomi samt i stadgan nämnda uppgifter och arbetsformer som hänför sig till församlingsverksamheten.

Föreslagen lydelse

2 §

Uppgifter

Den kyrkliga samfälligheten skall sköta de ärenden som gäller de till samfälligheten anslutna församlingarnas kyrkliga beskattning, fördelningen av kyrkoskatten och övriga gemensamma inkomster mellan församlingarna *samt* avgifterna till kyrkans centralfond *och budgeten, finansförvaltningen, bokföringen, bokslutet och revisionen.*

Den kyrkliga samfälligheten skall dessutom sköta församlingarnas personalärenden som gäller

1) betalningen av löner och arbetsgivarprestationer, anmälningar som ankommer på arbetsgivaren och skötseln av lönebokföringen,

2) matrikelföringen, om inte något annat bestäms i denna lag,

3) ingäendet av tjänste- och arbetskollektivavtal och tolkningen av dem samt lokala lönejusteringar eller framställningar om lönejusteringar hos kyrkans avtalsdelegation, samt

4) förtroendemannaverksamheten, arbetarskyddet, företagshälsovården samt samarbetet mellan arbetsgivaren och arbetstarna.

Den kyrkliga samfälligheten utövar beslutanderätten även i ärenden som gäller den enskilda församlingen och hör till kyrkofullmäktige, om inte beslutanderätten på det sätt som anges i 10 § har överförts på församlingarna.

Den kyrkliga samfälligheten beslutar också om inrättande av församlingarnas tjänster och om indragning av dem samt om församlingarnas fasta egendom och om överlåtelsen av egendomen, om inte skötseln av dessa frågor i grundstadgan har anförtrotts församlingarna.

I grundstadgan kan det bestämmas att den kyrkliga samfälligheten även skall besluta i andra frågor som gäller förvaltning och ekonomi samt i stadgan nämnda uppgifter och arbetsformer som hänför sig till församlingsverksamheten.

3 §

Överföring av egendom

Förenas församlingarna i en kyrklig samfällighet som grundas i fullständig ekonomisk gemenskap, övergår församlingarnas egendom till den kyrkliga samfälligheten, om inte något annat följer av 2 mom. *Förenas församlingarna i partiell ekonomisk gemenskap, skall beslut om överföring av egendom fattas på det sätt som stadgas i 4 §. Som åtkomsthänding gäller den förteckning över egendom som skall överföras, vilken skall fogas till grundstadgan.*

I grundstadgan kan det bestämmas att egendom som tillfallit en församling genom gåva eller testamente eller som församlingen anskaffat med gåvomedel skall kvarstå i dess ägo och besittning även då församlingen ansluts eller befinner sig i fullständig ekonomisk gemenskap.

4 §

Grundstadgan

För den kyrkliga samfälligheten skall godkännas en grundstadga, i vilken *del bestäms åtminstone om formen för den ekonomiska gemenskapen samt om de uppgifter som skall omhänderhas av samfälligheten.* Kyrkofullmäktige beslutar om grundandet av den kyrkliga samfälligheten genom att godkänna grundstadgan och förteckningen över den egendom som skall övergå till samfälligheten. Besluten skall underställas kyrkostyrelsen för avgörande. Har de församlingar som ansluts i partiell ekonomisk gemenskap ingått en överenskommelse om egendomens övergång, kan kyrkostyrelsen inte utan särskilda skäl avvika från överenskommelsen.

---

3 §

Överföring av egendom och förpliktelser

När en kyrklig samfällighet grundas övergår församlingarnas tillgångar och förpliktelser till den kyrkliga samfälligheten, om det inte i grundstadgan bestäms att den egendom som nämns i stadgan skall kvarstå i församlingens ägo eller besittning eller att församlingen svarar för den förpliktelse som nämns i stadgan. Som åtkomsthänding gäller den förteckning över egendom som skall överföras, vilken skall fogas till grundstadgan.

(2 mom. upphävs)

4 §

Grundstadgan

För den kyrkliga samfälligheten skall godkännas en grundstadga, i vilken *anges de uppgifter som skall omhänderhas av samfälligheten samt ges övriga föreskrifter som är nödvändiga för att ange behörigheten för samfälligheten och dess församlingar.* Kyrkofullmäktige beslutar om grundandet av den kyrkliga samfälligheten genom att godkänna grundstadgan och förteckningen över den egendom som skall övergå till samfälligheten. Besluten skall underställas kyrkostyrelsen för avgörande. Har de församlingar som ansluter *sig till en kyrklig samfällighet* ingått en överenskommelse om egendomens övergång, kan kyrkostyrelsen inte utan särskilda skäl avvika från överenskommelsen.

Gällande lydelse

Föreslagen lydelse

5 §

Ändring av grundstadgan och upplösning av en samfällighet

För beslut om ändring av grundstadgan för en kyrklig samfällighet eller om upplösning av en samfällighet krävs att minst två tredjedelar av de närvarande och mer än hälften av gemensamma kyrkofullmäktiges samtliga medlemmar omfattar beslutet. Ett beslut om upplösning av en samfällighet och ett sådant beslut om ändring av grundstadgan genom vilket formen för den gemensamma ekonomin ändras skall underställas kyrkostyrelsen för avgörande.

Skall egendom som tillhör en kyrklig samfällighet delas på grund av att grundstadgan ändrats eller samfälligheten upplösts och kan någon överenskommelse om delningen inte nås, skall delningen verkställas med iakttagande i tillämpliga delar av de stadganden som gäller delning av egendom i samband med en församlingsdelning.

5 §

Ändring av grundstadgan och upplösning eller upphörande av en samfällighet

För beslut om ändring av grundstadgan eller upplösning av en frivilligt grundad samfällighet krävs att minst två tredjedelar av de närvarande och mer än hälften av gemensamma kyrkofullmäktiges samtliga medlemmar omfattar beslutet. Om ändringen av grundstadgan gäller en ändring av de grunder för fördelningen av skatteintäkterna mellan församlingarna vilka bestämts i grundstadgan, en överföring av egendom mellan den kyrkliga samfälligheten och församlingarna eller en överföring av beslutanderätten i fråga om inrättande eller indragning av tjänster mellan den kyrkliga samfälligheten och församlingarna, skall ändringen av grundstadgan underställas kyrkostyrelsen för avgörande, om inte beslutet är enhälligt.

Om församlingsindelningen ändras så att samtliga församlingar inom samma kyrkliga samfällighet slås samman till en enda församling, upphör den kyrkliga samfälligheten räknat från samma tidpunkt. Den kyrkliga samfällighetens tillgångar och förpliktelser övergår då på den sammanslagna församlingen. Som åtkomsthandling gäller den förteckning över egendom som skall överföras, vilken skall fogas till kyrkostyrelsens beslut.

Skall egendom som tillhör en kyrklig samfällighet delas på grund av att grundstadgan ändras eller samfälligheten upplöses och kan någon överenskommelse om delningen inte nås, skall delningen genomföras med iakttagande i tillämpliga delar av de bestämmelser som gäller delningen av egendom i samband med en församlingsdelning.

6 §

Beslutanderätten

Är församlingarna i fullständig ekonomisk gemenskap, utövas beslutanderätten

(2 mom. upphävs)

av gemensamma kyrkofullmäktige även i sådana ärenden som gäller den enskilda församlingen och som ankommer på kyrkofullmäktige, om inte beslutanderätten har överförts till församlingrådet.

Är församlingarna i partiell ekonomisk gemenskap, utövas den enskilda församlingens beslutanderätt av dess egna kyrkofullmäktige, om inte saken enligt grundstadgan skall skötas av den kyrkliga samfälligheten.

7 §

Gemensamma kyrkofullmäktiges medlemmar

Antalet medlemmar i gemensamma kyrkofullmäktige är minst 21 och högst 91 beroende på den sammanlagda folkmängden i de församlingar som hör till samfälligheten. Medlemsantalet fastställs närmare i kyrkoordningen.

Är församlingarna i partiell ekonomisk gemenskap, utser varje församlings kyrkofullmäktige medlemmar och suppleanter till gemensamma kyrkofullmäktige.

8 §

Gemensamma kyrkorådet

Verkställande och förvaltande organ i den kyrkliga samfälligheten är ett gemensamt kyrkoråd, som även leder skötseln av de uppgifter och arbetsformer som hänför sig till församlingsverksamheten och som nämns i 2 § 3 mom. *Gemensamma kyrkorådet kan för församlingsvalen tillsätta en centralvalnämnd om vars uppgifter bestäms i valordningen för kyrkan.* Om gemensamma kyrkorådets sammansättning bestäms i kyrkoordningen.

(3 mom. upphävs)

7 §

Gemensamma kyrkofullmäktiges medlemmar

Antalet medlemmar i gemensamma kyrkofullmäktige är minst 21 och högst 91 beroende på den sammanlagda folkmängden i de församlingar som hör till samfälligheten. Medlemsantalet anges närmare i kyrkoordningen. *Gemensamma kyrkofullmäktige kan av särskilda skäl för en valperiod åt gången besluta att antalet medlemmar i gemensamma kyrkofullmäktige skall vara ett udda tal som är mindre än det föreskrivna, dock minst 11 medlemmar.*

(3 mom. upphävs)

8 §

Gemensamma kyrkorådet

Verkställande och förvaltande organ i den kyrkliga samfälligheten är ett gemensamt kyrkoråd, som även leder skötseln av de uppgifter och arbetsformer som hänför sig till församlingsverksamheten och som nämns i 2 § 5 mom. Om gemensamma kyrkorådets sammansättning bestäms i kyrkoordningen.

Gällande lydelse

Föreslagen lydelse

9 §

Församlingsrådet

De församlingar som är *i fullständig ekonomisk gemenskap* har var sitt församlingsråd. Detta sköter kyrkorådets uppgifter enligt 10 kap. 1 § vilka inte ankommer på gemensamma kyrkorådet *i den kyrkliga samfälligheten* samt de övriga uppgifter som ankommer på församlingsrådet enligt denna lag eller om vilka så särskilt bestäms. Församlingsrådet antar för sig ett reglemente som skall underställas domkapitlet för fastställelse. På församlingsrådet skall även tillämpas vad som bestäms om kyrkorådet i 10 kap. 2 § 4 mom. samt i 4 och 5 §.

Församlingsrådet beslutar om användningen av de medel som i samfällighetens budget anvisas för församlingsverksamheten samt utövar beslutanderätten vad gäller äganderätten och besittningen till den egendom som avses i 3 § 2 mom. samt dess avkastning.

Församlingsrådet består av kyrkoherden som ordförande samt minst 6 och högst 14 övriga medlemmar. Antalet medlemmar fastställs i kyrkoordningen enligt församlingens folkmängd.

10 §

Överföring av beslutanderätten

Genom ett reglemente eller en instruktion kan gemensamma kyrkofullmäktiges beslutanderätt i ärenden som anges i reglementet eller instruktionen överföras på gemensamma kyrkorådet eller dess sektioner och på samfällighetens direktioner samt genom beslut av gemensamma kyrkofullmäktige på församlingsrådet. Beslutanderätten får dock inte överföras i ärenden som avses i 9 kap. 1 § 2 mom.

9 §

Församlingsrådet

Varje församling som *hör till en kyrklig samfällighet* har var sitt församlingsråd. Detta sköter kyrkorådets uppgifter enligt 10 kap. 1 § till den del de inte ankommer på gemensamma kyrkorådet samt de övriga uppgifter som ankommer på församlingsrådet enligt denna lag eller om vilka så särskilt bestäms. Församlingsrådet antar för sig ett reglemente, som skall underställas domkapitlet för fastställelse. På församlingsrådet skall även tillämpas vad som i 10 kap. 2 § 4 mom. och 3 § 2—4 mom. samt i 4 och 5 § bestäms om kyrkorådet.

Församlingsrådet beslutar om användningen av de medel som i den kyrkliga samfällighetens budget anvisas för församlingsverksamheten samt utövar beslutanderätten vad gäller ägande och besittning till *församlingens* egendom samt dess avkastning.

Församlingsrådet består av kyrkoherden som ordförande samt minst 8 och högst 16 andra medlemmar. Antalet medlemmar bestäms i kyrkoordningen enligt församlingens folkmängd.

10 §

Överföring av beslutanderätten

Genom ett reglemente eller en instruktion kan gemensamma kyrkofullmäktiges beslutanderätt i ärenden som anges i reglementet eller instruktionen överföras på gemensamma kyrkorådet eller dess sektioner och på samfällighetens direktioner samt genom beslut av gemensamma kyrkofullmäktige på församlingsrådet. Beslutanderätten får dock inte överföras i ärenden som avses i 9 kap. 1 § 2 mom. eller som nämns i 2 § 1 och 2 mom. *i detta kapitel med undantag av överlåtelse av fast egendom och inrättande och indragning av tjänster, i fråga om vilka överföring av beslutanderätten kan regleras genom grundstadgan med stöd av 2 § 4 mom. ovan.*

I fråga om överföring av gemensamma

kyrkorådets beslutanderätt gäller på motsvarande sätt vad som bestäms om överföring av kyrkorådets beslutanderätt.

11 §

Stadganden som skall tillämpas på olika verksamhetsorgan

Om något annat inte följer av denna lag eller kyrkoordningen, gäller om gemensamma kyrkofullmäktige, gemensamma kyrkorådet och om samfällighetens direktioner samt om handläggningen av ärenden i dessa institutioner vad som på motsvarande sätt stadgas eller bestäms om kyrkofullmäktige, kyrkorådet och direktioner i församlingen samt om handläggningen av ärenden i dessa.

11 §

Bestämmelser som skall tillämpas på olika organ

Om inte något annat följer av denna lag eller kyrkoordningen, gäller om gemensamma kyrkofullmäktige, gemensamma kyrkorådet och om den kyrkliga samfällighetens direktioner samt om behandlingen av ärenden i dessa organ vad som på motsvarande sätt bestäms om kyrkofullmäktige, kyrkorådet och en direktion i församlingen samt om behandlingen av ärenden i dem. När församlingsrådet behandlar ett ärende som anförtrotts rådet och som annars hör till gemensamma kyrkofullmäktiges beslutanderätt iaktas vad som på motsvarande sätt bestäms om kyrkofullmäktige och behandlingen av ärenden i fullmäktige.

12 §

Fördelningen av inkomster i samfälligheter med partiell ekonomisk gemenskap

De kyrkoskatter och övriga gemensamma inkomster som tillfaller församlingarna i partiell ekonomisk gemenskap skall först fördelas mellan samfälligheten och dess församlingar, varefter församlingarnas andel fördelas mellan dessa enligt grunder som fastställs av gemensamma kyrkofullmäktige. Beslutet skall underställas kyrkostyrelsen för avgörande.

12 §

Fördelningen av inkomster i samfälligheter med partiell ekonomisk gemenskap

(upphävs)

13 kap.

Ändringar i församlingsindelningen

1 §

Initiativrätten

Initiativ till ändringar i församlingsindelningen kan tas av kyrkofullmäktige i en för-

1 §

Initiativrätten

Initiativ till ändringar i församlingsindelningen kan tas av kyrkofullmäktige i en för-

Gällande lydelse

samling och av församlingsrådet i varje församling i en kyrklig samfällighet samt av domkapitlet eller biskopen. Föranleds ändringen i församlingsindelningen av ändringar i den kommunala indelningen, kan ärendet också väckas av kyrkostyrelsen.

Föreslagen lydelse

samling och av församlingsrådet i varje församling i en kyrklig samfällighet samt av domkapitlet eller biskopen. Föranleds ändringen i församlingsindelningen av ändringar i den kommunala indelningen *eller gäller den någon annan än en finskspråkig eller svenskspråkig eller en tvåspråkig församling*, kan ärendet också väckas av kyrkostyrelsen.

18 kap.

Biskopsämbetet

3 §

Tidpunkten för val, rösträtt och kandidatuppställning

Rösträtt i valet har	Rösträtt i valet har
3) domkapitlets lagfarne assessor,	3) domkapitlets lagfarne assessor <i>och lekmannamedlem,</i>
Rösträtt i valet av ärkebiskop har dessutom domkapitlets medlemmar i de övriga stiftet samt de från stiftet valda ombuden till kyrkomötet och det av sametinget utsedda ombudet.	Rösträtt i valet av ärkebiskop har dessutom <i>kyrkomötes ombuden från de övriga stiftet och det av sametinget valda kyrkomötesombudet samt stiftsfullmäktiges och domkapitlets medlemmar. Rösträtt har dessutom kyrkostyrelsens medlemmar. I valordningen för kyrkan bestäms på vilket sätt rösträtten skall utövas om samma person har rösträtt på flera grunder.</i>

22 kap.

Kyrkostyrelsen, kyrkans centralfond och kyrkans avtalsdelegation

8 §

Avgifter till centralfonden

Varje församling eller kyrklig samfällighet erlägger årligen till kyrkans centralfond

4) invalid pensionernas självriskandelar, vilka bestäms enligt de grunder som kyrkomötet fastställt.

Denna lag träder i kraft den 200 .

*De församlingsråd och gemensamma kyrkofullmäktige som valts vid församlingsva-
len i november 2002 fortsätter som försam-
lingsråd och gemensamma kyrkofullmäktige
enligt denna lag samt kyrkofullmäktige i de
församlingar som är i partiell ekonomisk
gemenskap som församlingsråd enligt den-
na lag till utgången av valperioden.*

*De gemensamma kyrkofullmäktige som
valts av kyrkofullmäktige i de församlingar
som är i partiell ekonomisk gemenskap när
denna lag träder i kraft fortsätter som ge-
mensamma kyrkofullmäktige enligt denna
lag till utgången av sin mandatperiod.*

*Om en kyrklig samfällighet grundas re-
dan innan denna lag träder i kraft, skall
den kyrkliga samfälligheten grundas samt
församlingarnas och samfällighetens organ
väljas enligt denna lag.*

*Åtgärder som verkställigheten av lagen
förutsätter får vidtas innan lagen träder i
kraft.*
